1873. V. évfolyam. 144. szám. Szombat, julius 26.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A horvát fajgyülölet.

‡) Mikor a regnikolaris bizottság összehivatott, nagy reménynyel néztünk a jövő elé. Azt hittük, hogy testvérénpünk, a horvát nemzet ki fog békülni velünk s e béke teljes lesz s maradandó örökké.

A magyar-horvát egyezmény létrejött s a magyar nemzet üdvkiáltása hangzott feléje, — mert azt hivé, hogy az az átok, mely e két nép közt fajgyülöletből származott, eloszlott, s a horvát oly jó barátja a magyarnak, mint szövetségi viszonyánál fogva, lennie kellett volna már régesrégen.

S ha jól szemügyre veszszük a politika jelen tordulatát az alvidéken, egész más hangulatot látunk ott. A nép nem rokonszenvez azokkal, kik a magyarokkal való egyezményt aláirták. Nem veszi tekintetbe azt, hogy a magyar nemzet segélye nélkül a horvát nép, mint önálló nemzet fönn nem állhat; nem veszi számitásba azt, hogy a magyar nemzet évek óta óriási összegeket költ Horvátország, illetve a magyar-(horvát)-tengerpart állambelügyei vezetésére, s közvetve arra, hogy megélhessen; — nem! — a horvát népnek egyéb szenvedélye nincs annál, hogy a magyart, ha nem gyülöli is, legalább ne pártfogolja s vele frigyre ne lépjen soha!

S a mi ezt szüli, az az „Omladina“ által őrülten felállitott elv, a magyar fajgyülölet!

Vegyük csak Pancsova város legközelebbi eljárását, hogy a horvát egyezmény s annak következményei ellen tiltakozott.

Kormányunk ugyan megtette a legszükségesebbet. Kitette hivatalából az ottani „Omladina“ két legerősebb fejét, a pancsovavárosi polgármestert s a főjegyzőt. De ez még nem elég.

Mert, ha nem nagyitó üvegen nézzük is a dolgok ottani folyását, mélyebb alapot kell fölfedeznünk arra nézve, hogy a horvát nép semmiáron nem akar a magyarokkal frigyre lépni.

S ez az alapok az, hogy a horvát iskolák fejei többnyire az „Omladina“ s a horvát „engesztelhetlenek“ párthivei, kik az iskolák tanitóinak meghagyják azt, hogy a gyermekek szivébe eleve korán ültessék be a magyar-gyülölés magvait.

Ennek szomoru következményeit pedig napról-napra mindinkább láthatjuk. Itt van Miletics és pártja példája

A 74-ki budget tárgyalása alkalmával, Miletics mindenik miniszterium költségvetése alkalmából oly követelésekkel lépett föl, hogy azok közül egyetlen egyet sem lehetett teljesiteni, s Miletics minden inditványa megbukott; ami azt szülte, hogy az „Omladina“ mind nagyobb ellenszegülésre ingerelte az „ifju Horvátországot“, melynek feje tudvalevőleg a horvát protektor — Miletics.

Ismételjük, hogyha a most létrejött magyar-horvát egyezménynek rosz, (számitásba nem vett) következményei fognak lenni, az egyedül az ottani népnevelési rendszer hiányos alapokra fektetésének lesz kiható következménye!

Csirájában kell elfojtani a roszat.

Ez elv szerint haladjon, s cselekedjék a kormány.

Állitson tősgyökeres magyar érzelmü tanerőket a horvát iskolákba, s a fajgyülölet pár évtized alatt el fog enyészni.

Különben pedig egyezkedhetünk mi évről-évre a horvát kiküldött bizottságokkal, — a nép sohasem fogja jó törekvéseinket pártfogolni. E nélkül pedig hiábavaló minden szerződés!

Mert a népé a döntő szó.

— **A bölcs honvédelmi ügyér.** Aradmegyében eddig 3675 koleraeset volt, de azért Szende Béla, az a bölcs honv. ügyér, ott is elrendelte az őszi honvédgyakorlatok megtartását. E tárgyban egyébiránt Szende rendeletet intézett a thatóságokhoz, hogy ezek határozzák meg — **az aratást véve tekintetbe,** — mikor legyenek gyakorlatok. Pedig az aratáson kivül még más baj is van az országban. Ideje volna a törvényhatóságoknak ő exellencziáját felvilágositani, hogy nem a mai világba valók a gyakorlatok.

— **Csernátony ellen** a „Magyar Ujság“ mai számában Irányi és Mocsári szállanak sikra. A „Pesti Napló“ pedig örömmel közli Csernátoni tegnapi czikkéből azon sorokat, melyekben azt bizonyitgatja, hogy ő miért fogadja el a 67-iki alapot. — Valóban különös jelenség Cs. nyilatkozata, kivel eddigelé mindig együtt átkoztuk azt a perczet, melyben az a hirhedt közösügyi viszony megszületett.

— **A Kopácsi örökösök** ügyvéde Molnár Béla a tegnapi „Reform“ ban czáfolja az „Alföld“ pesti levelezőjét a Kopácsiféle ügyben, s okmányokra hivatkozik állitásai mellett. Mindenesetre, az országgyülésnek kötelessége ez ügyet tüzetesen megvizsgálni.

— **A királyné** számára b. Wencheim 43,500 frtért megvette Bottlik Lajos k.-megyeri villáját.

— **A pesti egyetemen** a jogi karban dékánul Lechner Ágost választatott. Rektor választók: Takács Lajos, Lechner Á., Schnierer Aladár, Apáthy István. — A bölcsészeti karban dékánul megmaradt Télffy Iván. Rektorválasztók: Lengyel Béla, Télfy Iván, Hunfalvi János, Surányi Lajos, a hittani kar dékánát az egyetemi tanács választja, mert a kar választásakor a szavazatok egyenlők voltak. Rektorválasztók: Ruzicska, Bita, Klinger, Tóth. A rektorságra Hoffmannak lehet legtöbb kilátása.

— **Királyunk** az orosz czárhoz szept. végén, vagy okt. elején megy, s ott néhány napot tölt. Persze, hogy az „illetékes körök“ ez utnak is „magasabb jelentőséget“ tulajdonitának, mint az udvariasságot.

— **A persa sah** e hó 29 ikén vagy 30 án fog Bécsbe érkezni. — Mig ő Európában jár, otthon egész országa lázadásban van azon téves hir miatt, mintha Európában veszélyben forogna urok. A lakosság órákig térdepelve imádkozott a sah megszabadulásáért! —

Követésre méltó. Gr. Károlyi István gazdatiszteit önköltségén küldi fel a bécsi kiállitásra.

— **Külföldi apró hirek.** A franczia kormány erélyesen tiltakozik azon, némely osztrák lapokban megjelent hir ellen, mintha a franczia kormány a olasz királyt le akarná beszélni bécsi utjáról. — Madridi távirat szerint Valencia város főkapitányává Martinez tábornok neveztetett ki. A török pénzügyér is — a miénknek példájára — ujabban adó csináláson töri fejét. A német hirlapirók jövő hóban tartják nagy gyüléseket Hamburgban.

— **A német jogászok** gyülése Hannoverában folyó évi augustus 28-án tartatik meg.

Helyi érdekeink.

Nem lesz tán kirivó, ha az Amikusz, Inimikusz, és Mikusz vitáiba női hang is vegyül.

Nevezett urak ugyan elég lovagiasak, s sok oly tárgyat felsoroltak kivánataik közt, melyek a nőket is közelről érdeklik; de mégis mi tudjuk legjobban házi bajainkat. Azért is bátor leszek, olykor olykor, röviden felszólalni a helyi érdekek rovatában.

Ezuttal csak jelezni kivántam, hogy a helyi érdekek tényezői közt mi nők is állást akarunk foglalni — a nyilvánosság terén is. Ha tollam nem lesz oly gyakorlott, mint a fenthirttaké, elnézést kérek, annálinkább, mert hiába még nem vagyunk képességünkre nézve ugy elismerve, mint a szabad Amérikában. De azért kedves nekünk a drága hon, és ragaszkodunk szülő s lakóvárosunkhoz, s szeretettel csüggünk rajta. Szeretetünkben azonban nem megyünk annyira, mint az egyszeri hős, ki ölelésével megfojtotta kedves anyját.

De most látom, hogy nagy feneket keritettem a dolognak; holott nemünk legnagyobb ékessége volna az egyszerüség!...

Fellépésemmel nem kivánok nagy vizet zavarni, csak ugy át futok majd egy s más dolgon, könnyedén, amint mi nők szoktuk.

Nem is csupán anyagi érdekek, fényüzés, mulatság stb. lesznek tollam irányzói; — olykor a szellemi élet tájaira is átcsapongok, — ahol mi nők örömest találkozunk a férfiakkal — és olykor egymással is.

Azt a lovagi szerepet önökre bizom, hogy kivigyék, mikép örökös por ne lepje arczainkat, hogy a nap heve el ne égesse homlokunkat, hogy valahára lóvonatu vasuton járhassunk mi is a zöldbe, hogy a népkerti mulatságok alkalmával nyakunkba ne zuduljon a zápor, hogy valahára legyen egy bazárunk a piacz közepén stb.

Helyi érdekeink szempontjából, mivel épen holnap nőegyleti választmányi ülés lesz, — sietek kifejezni azon óhajomat: vajha azon dicső szereplésnek, melyet nőegyletünk, kifejt, — ránk nőkre nézve más hasznos eredményei is lennének. — A nőegylet tagjainak egymással érintkezésére nézve én valamivel többet is kivánnék, mint az olykorolykor tartott választmányi ülésekben megjelenés; kivánnék gyakoribb társalgást a nőegyleti tagok közt, ezt pedig tán el lehetne érni, többi közt, azáltal, ha nőegyleti terem nyittatnék, ahol az olvasás és társalgás is füszerezné az egymással érintkezést; tehát nőegyleti olvasóterem! majd megjőne aztán később az is, hogy lelkesebbeink részéről, a körünkhöz tartozó tárgyakról felolvasások tartatnának, amiből sokat lehetne okulni, tanulni az életre is. En nem hiszem, hogy ily olvasóterem berendezése nagyon sokba kerülne, még arra is mernék fogadni, hogy a hirlapkiadók szivesen szolgálnának lapjaik egyegy példányával — dijnélkül; bár én ezt nem fogadnám el, mert női hivatásunk egyikének tartom: pártolni a hazairodalmat. Annyi igaz, hogy az olvasóteremben berendezendő könyvtár igen gyorsan gyarapodnék ajándékozások által!

Némelyek mosolyogni fognak ez inditványon. Hanem kérem, ha folyvást délutánozhatunk egymásnál gazdag ozsonnák mellett, s emellett elrendezhetjük házi dolgainkat: nem juttathatnánk-e időt a nőegyleti teremben hetenként egyszer-kétszer párórára megjelenésre? Hiszen az egymással gyakoribb érintkezés a házi dolgok berendezésére és a mivelődés fokozására kétségtelenül sokat tenne! . . . De legyen elég mára! Ha tetszik többel is szolgáland*)

Amika.

Debreczen, jul. 26.

De már látom, hogy e rovat csakugyan állandóvá növi ki magát s a mint az egyik leteszi a tollat, felveszi a másik. Igen életrevaló volt a gondolat, e rovatot megkezdeni, de még nagyobb életrevalóságot tanusitana annak felvilágositó élénk és változatos tartalommal fenntartása.

Igaz ugyan, hogy a minden müvelt háznál nélkülözhetlen, városunkban és vidékén közkedveltségü „Debreczen“ lap (remélem nem pirul el e megérdemlett dicséretre) a helybeli érdekek előmozditásának, a város müvelődése és virágzásának eddig is főzászlóvivője volt, de az egyesek által tett inditványok, észrevételek vagy megrovások minden bővebb fejtegetés nélkül, csak az ujdonsági rovatban jelentek meg s igy azok csak dióhéjba szoritva láthattak napvilágot. Ime, most már megnyittatott a csarnok, készen van az eszmebazár, csak még egy pár kiállitó legyen, mert látogató és vásárló, az van elég, a nagyszámu t. olvasó közönség.

Hanem a rendőrség ostromlásán, a hatósághoz, mérnöki és egyéb hivatalokhoz intézett interpellácziókou (a Nyelvőr szerint „felkérdés“), az utczai és vásári kérdéseken kivül, melyek számtalanszor ismételve, elvégre is unalmasakká válnak, aztán meg erejöket is vesztik, felkarolhatnók az egyletek, társulatok, iskola, szinház s más ehez hasonló közmivelődési intézmények ügyeinek fejtegetését, ide vonhatjuk a helybeli társadalmi életben felszinre kerülő kérdések megvitatását, szabad folyást engedhetünk a kereskedelmi, közgazdászati, ipar és müvészeti dolgok megbeszélésének. Szóval tárgy van elég, mely megannyi bő tápanyagot nyujthat az eszmecserére, a különböző nézetek kifejezésére.

Az egyleti élet az utóbbi években igen nagy lendületet nyert városunkban; a német államokban gombamódra termő verein-ok eszméje átszivárgott lassankint hazánkba s legelőbb is a német lakossággal inkább bővelkedő városokban talált vendégszerető fogadtatásra. Debreczenben különösen a 60-as években alakult a legtöbb egylet, s jelenleg ott állunk e tekintetben, hogy egy vidéki várost sem ismerek, mely versenyezhetne velünk, s ha meg akarjuk kisérleni az egyletek egyenkinti elszámlálását, oly hosszu sorozatot látunk magunk előtt, hogy szinte hihetetlennek tartanók, — mikép még maradt el egy-kettő a felsorolásból.

Igy például, hogy a nők iránti udvariasságunkat bizonyitsuk, legelőbb is felemlithetjük, a bár fiatal, de számos tagnak örvendő és szép virágzásnak indult nőegyletet, mely árvaházat is létesitett, kezdetben hat, jelenleg már 10 vagy talán több árvaleánykával: ezenkivül a városi mindkét nembeli szegények közül igen sokakat segélyezvén már eddig is, fényes tanujelét adta nemes czéljának. Hogy a jótékonyság körében maradjunk, ott van a szinházi nyugdij intézet, a jogászsegélyegylet és a kereskedelmi betegápolda, melyek mind saját tagjai által tartatnak fenn; a tudomány és müvészetet képző egyletek közül: az ügyvéd, a főiskolai önképző, a kereskedőifjak és az iparosifjuság önképző egylete és a muzeumegylet alakulóban; a városi tanitóknak szintén van egylete, ezenkivül négy olvasóegylet és több kölcsönkönyvtár: a szinügyegylet, zenede (conservatorium), dal és zeneegylet, továbbá a nyomdászegylet mind évek óta fenálló bizonyitékai városunk közmüvelődési előhaladottságának. A hasznost a mulatságossal egybekötők a torna, lövész, lovar és főiskolai tüzoltóegylet, mely legrégibb és legnépszerübb egyleteinknek egyike; sőt van korcsolyázóegyletünk, melyre azonban idén rosz idő járt, épen a legjégszükebb évben alakulván. (Czélszerübb lett volna helyette a tornaegylet kebelében egy vivóiskolát alakitani, mert ilyennel — fájdalom — nem dicsekedhetünk.) A közgazdászati intézmények közül megemlithetjük a gazdasági és kertészetiegyletet, mely utóbbi gyümölcsáru csarnokkal is bir. Ezenkivül van emlékkerttársulatunk, terménycsarnokunk, két takarékpénztár és három másnemü pénzintézetünk, gőzmalom, czukorgyár, gázgyár, melylyel kapcsolatban emlithetjük a legujabban létrejött gőzfürészmalmot; a nagyerdei és a Telegdi-féle fürdők; állandó szinházunk, milyen több nincs az országban; főiskolánk (mely kivált a legközelebbi napokban igen sokat foglalkodtatta a hazai sajtót — pro et contra), felsőbb gazdaságitanintézet földmüves iskolával, kereskedelmi tanoda, három jóhirü leánynövelde; a Gondy és Egey féle ténylrda, mely vetekedhetik bármely más fővárosi ilynemü teremmel; van aztán számos népzenetársulatunk, között, kettő olyan, melyet sokért nem adna némely város, ha magáénak mondhatná. Közmulató helyeink: a városi nagyerdő, népkert, emlékkert és a füvészkert.

Hanem most veszem észre, hogy az egyletek elősorolásától nagyon messzetértem, de es mind azon igyekezetemnek tulajdonitandó, melyszerint kiakarom tüntetni, hogy a helyi érdekek irójának, mily sok tárgya van, csak körül kell kissé tekinteni.

Ha az általam fentebb elősoroltakat, — az egyleteket — és egyéb intézményeket egyenkint veszszük tárgyalás alá, azt hiszem, hogy az eszmebazárban a forgalom igen élénk lesz és nem kell félnünk a „Krach“-tól. Csak aztán sine ira et studio legyen a tárgyhoz szólva, — akkor mindig többet lehet elérni és könnyebb a kivitel is; — de a hol makacs ellenálásra, a hol pulya közönyösségre találunk, ott kettős erővel kell hangoztatni az ujitás, az üdvös reformok és javitások eszméjét, mert a csökönösségnek, a közöny sőt még a vaskalaposságnak is mély tisztelettel alulirott: usque ad mortem

Inimikusz.

Utóiratképen és az igazság kedveért megjegyezni kivánom, hogy a Mikusz — ujonan közzénk lépett ügybarát első czikkében reám elsorolt dicsérő nyilatkozatai nem engem hanem Amikuszt, a triumviratus első tagját illeti: mert az emlitett számu lapban tőle jelent meg czikk. —

A bécsi közkiállitásról.

=.) Szerdán a közkiállitási tér majdnem egészen volt ellepve látogatókkal, s számuk megközelitette az 50 ezeret. A körcsarnok tetőzetére alig 8 százan mentek föl.

A „ballon captif“ léghajóról, melyet Magyaróváron Boda nevü cseh származásu korcsmáros széttépett, ugy értesülünk, hogy Párisba vitték javitás végett; de a szenvedett sérülések oly nagyok, hogy most Yon kérdést intézett a léghajótársasághoz. szándékszik-e egy ujat készittetni, mire a társaság igennel felelt. Az uj léghajó 35—40.000 frankba fog kerülni s augusztus hó 20-ika felé fog Bécsben légbe szállni. Kik ez óriásmü iránt érdeklődnek, jól teszik, ha akkorára mennek föl.

Érdekesek amaz uj szerkezetü szuronyok, melyek a svéd osztályban láthatók. Hosszaságuk 5 hüvelyknyi s ugy néznek ki, mint a tőr. Éjjeli támadásoknál nagy sikerrel használható.

Szerdán délután a Cercle oriental osztályban betörést kisérlett meg egy gazember, de tetten kapatván, szándéka meghiusult. Hüvösre tették.

Szatmármegyéből

— Rettenetes hirek érkeznek hozzánk Szatmár vidékéről az egészségi viszonyokról.

Borzasztó mérvben dühöng ott a kolera. 2—300 lelket számláló faluból is csak naponkint 2—3 at visznek az örök nyugalom csendes lakhelyére.

Csak ugy hull az ember egymásután a földre, s a fájdalmak első rohama azonnal kiszoritja belőle az életet.

A nép kétségbe van esve e rémitő helyzetben, s a mezei munkát nem folytatja, mintha minden perczben a halált várná.

Igy azoknak, kiket a járvány megkimél, még élelmi szerök is alig fog lenni; a föld pedig igen mostohán fizetett.

Nem ritkaság a falukon az oly ház, a hol kihalt minden élet. Apát és fiut, anyát és leányt egymásután viszik a temetőbe.

Érdemes feljegyezni, hogy két faluban

*) Szivesen fogadjuk. Szerk.

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MÜVELTSÉG.

Regény négy kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Harmadik rész.

(Folytatás)

Ugyanazon idő alatt Izmael és Ábrahám a boulevardon sétáltak, s élénken beszélgettek a jövőről s mindazon szép reményekről, miket az magában rejt.

A boulevard hemzsegett az emberektől, a jármüvek ide s tova haladtak, az árusok áruikat kinálták, s a lapkihordók segitségökre voltak egyhangu ismétlésével annak a mit árultak.

A gyalogjárók minden lehető irányban keresztezék egymást. Oly mozgásteljes élet volt, a mit nem lehet leirni.

A két ifju zsidó előtt két egyén sétált, kiknek ruházata kevesebb volt mint középszerü. Nyilván azok látszámához tartoztak, kik e világon nem nagy bőségében részesültek a földi javaknak.

Az egyik — ruhájának régi divatu szabása után itélve idősebb nő — oly könnyü léptekkel ment, hogy alig látszott érinteni a földet. — A másik, egy leányka, ki ámbár még gyermek, teljesen oly magas volt mint az idősebb nő, rövid fekete ruhát, ugyanazon szövetből felöltöt, s rendkivül egyszerü kalapot viselt nagy ernyővel, mely arczát teljes tökéletesen elfödé.

Sem Izmael, sem Ábrahám nem figyeltek e két lényre, midőn e pillanatban egy sikolyra Izmael és Ábrahám arra fordultak.

A járdán feküdt az itju leányka.

Az idősebb nő reá hajolva ijedten kiáltott:

— Istenem, midet törted el?

— Nem tudom, susogá a leányka szintelen ajkakkal; de nem tudok felállani. Nem vagyok képes mozdulni.

Pillanat alatt egy tömeg ember gyült össze. Orvos után kiáltoztak.

Izmael már ott állott a leány fölé hajolva, ki a fájdalom miatt elájult.

Izmael parancsára gyorsan kocsit rendeltek, s a következő pillanatban az ájult, kisérője és Izmael elhaladtak abban.

Ábrahám a népcsoport közt állott, s a kocsi után bámult, mig mindnyájan elszéledtek körülte, s könyökdöfések emlékeztették, hogy a boulevardon van.

Lassan haza ment. Lelke előtt volt az idősebb nő arczának kifejezése, midőn Izmaelhez fordulva rebegé:

— Mentse meg leányomat.

E tekintetben a néma és végtelen fájdalom annyira ki volt fejezve, hogy az Ábrahám minden benyomásra nyilt kedélyében élénk hatást idézett elő.

Ugy tetszett neki, mintha soha sem látott volna arczot, melynek vonásai oly sok szelidséget és érzelmet fejezett volna ki, mint e szegényesen öltözött asszonynak arcza.

Minden, mi valaha a lehető ifjukori szépségből meg volt, már rég eltünt. Évek és a gond, nyomokat hagytak hátra, s még is ugy nézett ki, mintha egy gyermek ártatlan szive beszélne mindenikéből e vonásoknak.

Izmael egész napon nem tért haza.

Ruth, midőn este lett, s jegyese még sem tért vissza, végre nyugtalan lett.

Önmagát és anyját a legnyugtalanitóbb feltevésekkel kinozta. Izmael megigérte, hogy velök ebédel és Izmael mindig szavát szokta tartani.

Hasztalan igyekezett őt Ábrahám azzal vigasztalni, hogy Izmael oly egyénnél van, ki magát megsértette. Ruth nem hallgatott szavára, hanem sirt folytonosan.

Valamivel több volt mint tizenegy óra, midőn Izmael a terembe lépett.

Ruth örömkiáltásokkal s ezer kérdéssel szaladt elébe.

Miután izgatott kedélyét teljesen megnyugtatta, üdvözölhette csak Levitain asszonyt.

Minden kérdésre, mit Ruth és anyja hozzá intéztek, csak azzal felelt, hogy egy betege van, ki gonoszul járt, és a kit nem hagyhatott el.

— Ugyanazon egyén volt az, a kiről Ábrahám beszélt? kérdé Ruth.

— Nem tudom kiről beszélt Ábrahám, mondá Izmael nevetve.

— Ah, azt gondolom, a ki ma a boulevardon elesett és magát megsértette.

— Ugyanaz.

Izmael Levitain asszonyhoz fordult, s különbféle ujdonságokat mondott neki, melyek érdekelték, hogy D.. Edith egy gazdag angolhoz megy nőül.

Ez által elfordult a beszéd a betegről, s ez nem soká feledve is lett.

Darabig a nőkkel beszélgetett, s azután jó éjt kivánt.

Izmael felment a második emeletre, hol lakszobái voltak, de a helyett, hogy azokba ment volna, Ábrahám ajtaját nyitotta ki, s ezt honn találva belépett hozzá.

Hálóköntösbe burkolva feküdt az ifju egy pamlagon és olvasott. Izmael láttára elveté a könyvet és felkiáltott.

— Végre! Meg lehetett volna bolondulni annyira epekedett Ruth azon, hogy nem vagy hon. Van abban valami kellemetlen, arával birni; de te bizonyosan szereted e bilincset, miután magad szerezted magadnak.

— Hogy van a szegény anyja azon leánynak, ki megsértette magát? Egész nap nem voltam képes másra gondolni, mint ő reá. —

— Mit tettél volna, ha helyemen vagy? — mondá Izmael, s egy támlányba veté magát.

— Bizonyára még fiatal orvos vagyok, folytatá Izmael, de soha sem voltam még tanuja oly megrázó jelenetnek, mint az volt, melyet ma este láttam.

— Annyira megsérté magát a leányka, hogy meghalt? kérdé Ábrahám.

— Nem, ő él; és nem is lábsérülése volt az mi egem meghatott, hanem azon szegénység látása, melybe e lények jutottak, s mely a legérzéketlenebbnek is képes volna könyüt sajtolni ki szemeiből. — Lakásuk az ötödik emeleten van a padláson. Egy kis négyszögü szobácskából áll, mely oly nagy, hogy ha közepén a padlaton megállnak, mind a négy oldalát elérhetik. E szurdikon egy ablak, vagy is helyesebben egy lyuk van, mely a tetőbe van alkalmazva, a falak kárpit nélkül, a tető fekete, s az ajtó faragatlan deszkából van összetákolva.

(Folyt. következik.)

minden oly ember, a ki nem volt pipás, meghalt, és csodálatos, hogy csakis azokat kereste fel a ragály.

Egy ref. lelkész pedig eredeti és egyszerü gyógymódot használ és pedig sikerrel a kolera ellen. S ez a meleg, majd nem forró lábviz. Ez használt e, vagy a gondviselés? — nem tudni, de az tény, hogy e gyógymód használata folytán egy beteg sem halt meg.

Annyi áll, hogy a ragály Szatmármegyében óriási mérvben követeli áldozatait.

S nincs hatalom, mi ellene álljon.

Az ifjuság figyelmébe.

A locomobil gőzgép és cséplő gépek kezelésére alkalmas egyének kiképzése czéljából a földmivelés ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministerium által Budapesten rendezett tanfolyam befejeztetvén, azt 20 rendes és 7 rendkivüli tanuló végezte. — Ezek közül a vizsgát 25 jó sikerrel letette. —

Ugyanezen egyének a gőzgépek felügyeletére jogositó szabályszerü vizsgát a müegyetemen jó sikerrel letették. —

Ezen tanfolyam által, — melynek ismétlése szándékoltatik, — a miniszterium a fentebb emlitett gépek vezetésére alkalmas egyének hiányán kivánt segiteni. —

A cséplési időszak beállván, figyelmezteti a gazda közönség, hogy ezen egyének felfogadása iránt magát Hasenauer Ottó gépész mérnök urral (lakik Budapest, váczi ut. Garett és Koczó gépgyár) érintkezésbe teheti. —

A földmivelés ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministeriumtól.

UJDONSÁGOK.

* **Augusztus 2-ika** közeledik. E napot Debreczenben mindig a legnagyobb kegyelettel szokták megünnepelni; s a régi honvédek s a polgárok kizarándokolnak ekkor a honvéd sirokhoz, hogy áldást mondjanak azok poraira, a kik a hazáért s e város védelmezése közben hunytak el. A kegyeletes megemlékezés — hiszszük — ez évben is ünneppé emeli e napot.

* **A mai városi közgyülés**, az egészségügyi bizottságnak és a tanácsnak arra hozott határozata folytán, egyhangulag elhatározta, hogy a **lőrinczi vásár megtartatik.** Ez alkalomból utasittatik a kapitányi hivatal, hogy a szabad téreken található ürülékek sürgős eltisztitását és különösen a szálló vendégek helyén levő árnyékszékek fertőztelenitését szigoruan végrehajtassa, az éjszakázás és tivornyázás lehető meggátlása czéljából az illető helyek záróráit szigoruan szem előtt tartsa. — Ugyanezen közgyülésben a tanács, Komlóssy Imre bizottsági tag által interpelláltatott a méntelep épitésére vonatkozólag a lapokban megjelent árlejtési hirdetmény azon részére nézve, miszerint a vas és vizmentes czément házilag beszerzése tétetik kilátásba. Az interpellátióra Hanke Leo tanácsnok felelt, kijelentvén, hogy a házilag beszerzés ugy értelmezendő, miképp a tanács a nevezett czikkekre nézve közbevetendő kisérletek után fogja a külön árlejtést megtartani. Az interpelláló és a közgyülés a nevezett nyilatkozatban kifejezett értelmezésen megnyugodván, azt tudomásul vette.

* **A nőegylet** holnap, vasárnap délután 5 órakor választmányi ülést tart a városház nagy tanácstermében.

* **A 1848-ki honvédek** a jövő hó 10-ik napján honvédbált fognak rendezni a népkertben; a jövedelem a régi honvédek egyenruháinak költségeire forditattik. Hazafias érzületü polgárainktól és hölgyeinktől reméljük, hogy nagy számmal fogják meglátogatni e jótékony czélu vigalmat.

* **Tóth Ferencz** főiskolai derék tanárunk „Bölcsészet története“ czimü müvének 2-ik része már nem sokára elkészül. E mü első részét, mely egy év előtt jelent meg, a kritika kedvesen fogadá, s igy van okunk a 2-ik rész mielőbb megjelenését óhajtani.

* **A zenedei vizsgák.** Tegnapelőtt d. u. a zongoraiskola fi és leánynövendékeinek vizsgái tartattak meg. Tanár Emmert Antal. A leánynövendékek III-ik osztálya Nagy Emilia, Vetéssy Ida, Budaházy Anna, Kis Gizella és Pércsi Ilona kisasszonyokkal fényes eredményt tüntetett elő. Az elől emlitett k. a. t közelebbi nyilvános fellépése óta, mint müvésznőt ismeri a közönség. A többi között nehéz párhuzamot vonni. Vetéssi I. k. a. könnyü játéka által válik ki, mig Budaházy A. k. a alapossága, Kis G. k. a. leggondosabb értelmezése. Pércsy I. k. a. pedig erőteljes játéka által érdemli a dicséretet. Előadott darabjaik helyesen voltak választva s a magyar dalt is képviselte a „Csebogár“ s „Te vagy te vagy barna kis lány“, melyek, valamint a müdarabok is, zajos tapsokkal jutalmaztattak. Azonban a zongoraiskola felső és alsóbb osztályai között óriási hézag van képzettség tekintetében, alig hihető, hogy jövőre a mostani II-dik osztály növendékei közül csak egy is megközelithesse a III-ik osztály jelenlegi előhaladási fokát. A tehetség felcsillámlik ugyan egyik másik növendékben: de átalában nincsenek gyakorolva, sem a gyakorlatok száma, sem minősége tekintetében. A fiónövendékek közül önálló darabbal Budaházy Zoltán mutatá be magát dicséretesen. Tegnap d. e. az énekiskola két alsó osztálya vizsgáltatott meg. A szorgalmas tanár Hitessy Lajos mint máskor, ugy most is megérdemli a dicséretet, mert növendékei átalában szabatosan feleltek s a hangot biztosan találták. — Nem mindennapi tehetségül Molnár Ida k. a ismerteté meg magát. A t. k. a. a mult évben tél év alatt végzé az átalános és zongoraképezdét, az idén pedig az énekiskola két alsó osztályát s tanárai és a közönség itélete szerint igen szép sikerrel. Erőteljes tiszta althangja azon ritka bensőséggel párosult, mely a hangot egyedül teheti vonzóvá. Ha e hangot, mely most az átmenet küszöbén áll, sem tanárai, sem maga a t. kisasszony meg nem erőltetik: ugy az be fogja váltani a reményt, melyet már is helyezhetnek benne tanárai s azok, a kik hallották. Szép szopránhangja van még Tóth Eszti k. a nak, s átalában mindannyian haladást tanusitottak. Délután a hegedüiskola négy osztályát s a magasabban kiképző osztályt hallgattuk meg. Az I. és II ik osztály keveset igér, a III-ikban Pusztay Lajos erőteljes játéka nagy reményeket költ, mig a IV-ik osztályban Czenger János, Makó István, Tóth István (Beriot 9. 7. 6. hangversenyeivel) müélvet is nyujtának. — A magasabban kiképző osztály növendékét Márton Imrét nyilvános fellépéseiből jól ismerjük, s tegnapi játékában (Phantasie Caprice Vieuxtemps) az érzés mélysége, a hang tisztasága s a tekhnikai magas gyakorlottság hangosan hirdeték a kész müvészt. Figyelmeztetnünk kell itt Rydlei Kohne tanárt, hogy az osztály növendékeiről szóló kimutatásban ily megjegyzésekre: „nincs tehetség“ egyátalában nincs szükség, mert az ugy is kitünik, másfelől a tanitványra leverő, a szülékre sértő s átalában gyöngédtelen s végre ő is csalódhatik. Az ilyet tessék szorosan fogni, tanitani, s nem ugy könnyedén bánni el vele.

* **Balazs Kálmán** holnap Nagy-Károlyba megy meghivás folytán; holnapra tüzött zeneestélyét ennek következtében Király vendéglőjében ma tartja meg.

* **Hivatalos jelentés** szerint városunkban tegnap két ujabb kolerabetegség fordult elő; e napon meghalt három, 14 pedig gyógykezelés alatt maradt.

* **A főiskolában** a Péczelyféle latin irodalmi pályadijat, jelen évben Füredi Lajos, végzett hittanhallgató, — a görög irodalmit pedig Nagy Sándor 2 éves hittanhallgató nyerte el. Mindkét dij 26 frt. 25. kr.

* **A méntelep** helyiségén két kut már elkészittetett. A munka tovább folytatására szükséges pénz még most sem érkezett meg a kormánytól.

* **Mult este** egy embert vittek a kolerakórházba azon hiedelemben, hogy kolerában van. A kórházban aztán kitünt, hogy sok bor szeszt ivott s e tüzes folyadék meggyuladt benne. Néhány óra alatt aztán meghalt. A szerencsétlennek neve Szegindi Mihály, s hosszabb idő óta foglalkozás nélkül élt.

* **Miklósutcza** torkolatán kissebesi gránitkövekkel próbakövezést tartanak; a munkát törökök végzik. A kövek már megérkeztek.

* **Érdekes dolog** adta elő magát a napokban. Egy Bodnár Mária nevü asszonyt, ki magát nem tudta igazolni, M. Pércsre tolonczoltatott rendőrségünk. M. Pércsen a toloncznőt rábizták egy asszonyra, ki azt H. Bagosra volt továbbitandó. Utközben egyszerre csak hanyatt vágja magát a toloncznő s keserves kiáltások közt görcsök és gyomorfájdalmakról kezd panaszkodni. Erre az őt kisérő asszony megijed s lóhalálába fut M. Pércsre; ott fellármázza a hatóságot azzal a hirrel, hogy a toloncznő utközben kolerába esett, s azóta talán meg is halt. A m. pércsi hatóság azonnal ki is ment in korpore a helyszinére s midőn oda ért, a kolerás asszonynak se hire, se hamva. Jónak látta ezalatt megugrani. Képzelhető, mily képet vághattak hozzá a jelenvoltak.

* **Bankócsinálót** kerestet a miniszterium városunkban. Ez egy horvát, ki hazulról megszökött, s állitólag erre vette volna utját.

* **Ma több zsák alma** s kenyér foglaltatott le a rendőrség által; a kofák pedig érdemök szerint lakoltak.

* **Ama tánciskola,** melyet Spuller János, tánczmester a nagyujutcza 1709. szám a. házban megnyitott, nagy pártolásnak örvend s különösen az uj magyar csárdástáncz talál nagy tetszésre. Tánczkedvelő ifjuságunkra ez iskola csak nyereség lehet.

* **Az egészségügyi** bizottság meghagyta az utczabiztosoknak, hogy sorba járva az utczákat, azon házak udvarairól, hol tisztátalanság van, irásbeli jelentést tegyenek.

— **Tisztitó gép szerkezete.** Ezen gép áll egy vaslemezből készült kazánból, mely másfél vagy két öles hosszu; kereksége olyan mint egy 7—8 akós hordóé; beltartalma 20 25 30 akós, de vannak nagy városokban Budán, Pesten, Bécsben és külső országokon 50 akós kaliberü kazánok is. Ezen kazánhoz, a milyen terjedelmes a kazán, olyan guttaperkából készitett elasztikom, azaz hajlékony öt, hat öles csövek, melyek is 3 vonal vastagok, vannak idomitva. Áll egy erős négy kerekü vastengelylyel ellátot szekérből, ezen szekeren fekszik a kazán, mely is mind a két végén egy formán befogható, akár ökrök, akár lovakkal. Ezen tisztitó gép körülbelől 3, vagy 4 ezer pengő forintba kerül, a tisztitó gépnek egyszerü szerkezeténél fogva előnye az, hogy bármely szük udvarra bevihető, nem szükségeltetik hozzá 5 6 ember, csak is két erős napszámos, és egy felügyelő, a székülésekhez nem szükséges továbbá semmiféle szerszám, semmiféle cserfa, mert a gép a széket hajlékony csövek által egész a fenékig, legyen bár tartalma hig, vagy kövér, a kazánba gyorsan felszivattyuza. — Ezen tisztitó gépnek az is az előnye, hogy nem szükséges mint más szék-tisztitókhoz éjjelenkint dolgozni; mert a szivattyuzásnál semmi féle szag, büz, nem érezhető. — Egy harmincz akós kazán, p. o. kiszivattyuz körülbelől egy 24 óra alatt két vagy három száz akótartalmat, ilyen van mái Nagyváradon is, mely gép csak is nappal müködik. Előnyös azért is, hogy a székekben nem szükségeltetik a gálicskőnek használata, mert a gép a gödröt egész fenékig kiszivattyuzza, ugy annyira, hogy egy vedérnyi sem marad benne; mind a budapesti és a nagy-váradi gépek igen jövedelmezők, ugyhogy mondhatni csak is egy évi müködése az egész gépnek az árát akóját csak 15 krral számitva is tökéletesen kifizeti. Bővebb felvilágositást szivesen ad közlő Hoffman Ignácz; nagyujutcza 1595. szám.

KÖZGAZDASÁG.

— **Debreczen, jul. 26.** Szellős meleg napok járnak, melyek a lábán álló termény érésére jótékony hatást gyakorolnak, sőt a takarás azon részénél, melyet kévébe kötnek, a munka derekasan folyhat, az üditő szellő a munkásokat erősitvén; ellenben a vontatozó takarásra a szél nemcsak hátrányul szolgál, hanem a villáról gyakran leborulás alkalmával a telt fejek szemjei kiperegnek, s ha már összerakatott is, a járványos szélvihar a vontatókat sokszor széthányja, s ismét kevesedik az oly nehezen várt drága termés; de gyakran a szélvészt eső követi, — ekkor meg a széthányt vontató meg is ázik, s még több benne a kár. Ezen eshetőségeket gazdászaink mind igen jól tudják, még sem tudnak a kévébe takarással megbarátkozni azon egyszerü okból, hogy igy — szerintök — minden hold földön legalább 3 napszámot megmentenek, s meg — mintlegy hogy ilyenkor a munkás kézhez nehezen sem lehet jutni — kénytelenek ily utasitást adni a munkásoknak, „hamar is jól is, üsd össze, hagyd abba.“

Mikor aztán a rosz munka után a termés fele is pocsékba megy, belátja hibáját; de azért másik évben még sem változtatja meg a takarás módját, hanem az előbbi évek szerint ujra csak vontatóba takarat. —

Az idei takarás eredményének meghatározásánál ennéfogva nem lehet számitásból kihagyni azon baleseteket, melyek szerint Debreczenben és a nagyobb birtoku hajduvárosokban a vontatóba takarásnál fogva a termények koczkázatnak vannak kitéve. —

Debreczenben és vidéke nagy részén a kis birtokosok leginkább a tengeri-tallóba vetik a buzát, ennél fogva kevés őszbuza vetést tehetnek; mert mikorra a tengeritallé szánthatóvá lesz: közel van november, a mikor aztán kevés idő van a hasznosan szántás-vetéshez; hanem utalva vannak a tavaszszal vethető buza vetésére. Épen igy vannak a rozszal is; sokan vetnek tavaszrozst.

E körülményeknél fogva vidékünk idei terményeredménye igy áll:

Ősz buza és rozs 6—8 mag, tavasz buza és rozs 8—10 mag; árpa 10—12 mag, zab 10—12 mag, tengeri és köles 12—14 köböl holdanként. Kendermag s egyéb olaj magvakra kitünő kedvező idő járván, a legnagyobb mennyiség magterményre nyujtanak kilátást, s ha elég hosszas meleg idő jár érésökre, dus olaj tartalmat is eredményeznek.

Debreczen határán ma már a takarás csaknem bevégződött, csak a köles van még imitt amott lábán. A gyors takarás eredményeül jegyezhetjük fel azon jó tulajdonát buza terményünknek, mely szerint a buza szép piros és sulyos jelleget mutat; a rozs szőke teljes szemü, de már sulya nem áll arányban jó szinével; az árpának még eddig csak a gyengéjét láthatánk, de hir szerint a nagyobb birtokokon szépszemü árpák mutatkoznak. A zab kielégitő suly tartalommal bir. Mai behozatal csak magán használatra, napi szükség fedezetére vásároltatott következő áron: Tiszta buza 12—13 fr, kétes. 9.20—10.60 kr, rozs 8.20—40 kr, árpa 4.10—20 kr, zab 3.30—40 kr, tengeri 7.20.—40 kr, köles 6.40—80 kr, zsák kolompér 1 fr. 50—60 kr.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:

OLÁH KÁROLY.

Főmunkatárs:

SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Nyilatkozat.

Igen fájdalmas, hogy mindég ujabb és ujabb neheztelések jutnak tudomásunkra, hogy épen azon tisztelt családok, kik részint megboldogult jó édes atyánkkal néh. Róthschnek Károly urral, részint alólirottakkal személyes barátságban vagy legalább közelebbi jó ösmeretségben állanak: az elég bőségben nyomatott gyászlapokból nem kaptak, és igy ezen fájdalmas eset tudomására csak későbben hirhallás utján jutottak. Mindezeket tehát bocsánat kérésünk mellett tudósitjuk, hogy ezen hiba egyátalán nem figyelmetlenségünknek tekinthető, hanem igen is — utasitásunk daczára — megróvást érdemlő hanyagságnak a nyomtatásokat kihordó személyzet részéről.

Kelt Debreczenben, 1873. jul. 25.

Róthschnek V. Emil és
Szepessy Antalné
szül. Róthschnek Mária.

Arverési hirdetés.

Sámson községében a belső n. n. kis csapszék és a külső ugynevezett Mogyorós csárda tágas és jó állapotban levő állással, vendégszobákkal ellátva, akár együtt, akár külön-külön, italmérési jogaikkal együtt, a község házánál folyó évi augusztus hó 5-kén d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen 3 évre haszonbérbe fog adatni, az illető birtokosok, valamint a bérleni kivánók 10 perczent bánatpénzzel ellátva, tisztelettel meghivatnak alulirt által.

Kelt Sámson, 1873. julius 23.

Nagy Imre,
birtokossági felügyelő.

456 1—3

Arverési hirdetés.

Folyó évi augusztus 20 kán Székelyhid mellett az ér-köbölkuti bormérési jog 3 évre árverés utján haszonbérbe adatik, következő feltételek alatt.

1. Az árverelők mindegyike bánatpénzül 100 frtot tesz le a felügyelő kezébe.
2. A kibérelt összeg fertály évre előlegezése, mely miden fertály évben előlegesen fog fizettetni.
3. Vagyonban köztekintélyü egyén jótállása vagy e helyett a 2-ik pontban foglalt fertály évi fizetésen felül ugyanannyi összeg a birtokosság pénztárba letetetik, mely az utolsó részlet fizetésekor betudatik. — Bővebb felvilágositást ád

Ozmics István.
közbirtokossági felügyelő.

457 1—3

HIRDETÉSEK.

Little Wanzer

legczélszerübbnek bizonyult

kettős tüzött-öltésü amerikai kézi varrógépek,

melyek kézzel vagy lábbal egyiránt hajthatók.

E gépek nagyszerü szerkezetöknél fogva igen könnyen kezelhetők, s meghibázásnak kitéve nincsenek. Czélszerüségöket bizonyitja az is: hogy N.-Brittaniában 50,000 darabnál több vétetett meg családi használatra.

A közoktatásügyi bizottság Irlandban „Little Wanzer“ gépét legjobbnak nyilvánitván, 7000 iskoláiban választotta tanitási varrógépül.

Wanzer R. M. és társa,
kizárólagos szab. gyárosok Hamilton, Ontarió-Canada
AMERIKÁBAN.

446 3—

Debreczen és környéke részére a „Little-Wanzer“ nevü varrógépek eladását **Jermy Kálmán** ur vette át, ki is használati utasitással irásban vagy szóval, készséggel és ingyen szolgál.

Árudája: Debreczenben, főpiacz Csanak-féle házban.

Pályázat.

A debreczeni kereskedelmi és reál- és kereskedelmi vasárnapi iskolánál egy 1200 afrt évi fizetéssel javadalmazott tanári állomásra ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak ugyanazért mindazok, kik ezen állomásra pályázni kivánnak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaikat az alólirt kereskedői testület elnökségénél, folyó évi augusztus 15-ig mulhatlanul benyujtsák, hol az illetők előlegesen is bővebb felvilágositást nyerhetnek —

Kimutatandó különösen a történelmi és földrajzi tantárgyakban, valamint a magyar és németnyelvekbeni tanképesség. —

Előnynyel birnak, kik a történelemre és földrajzra nézve a tanárképezdei hároméves tanfolyamot elvégezték.

Kelt Debreczenben, a kereskedői testület 1873. julius 3-kán tartott választmányi üléséből.

438 3—3

Különlegességek.

(Specialitäten.)

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, miszerint a folyó hó 20 tól kezdve, a magyar királyi

dohány és szivar különlegességek

árudáját átvevén, ezeknek elárusitását a helybeli magyar királyi dohány és szivar főtőzsdében folyvást, a legdusabb választékban, a nagy érd. közönség rendelkezésére tartom.

Igérem, a legpontosabb kiszolgáltatást, és megjegyzem, hogy bármely postai rendelmény, a megfelelő előleg beküldése mellett, azonnal eszközöltetik.

LÖW R.

454 2—16

Hirdetmény.

Bészler és társa a Kovács János tanyáján nagy mennyiségben égetett legjobb minőségü cserepeiket a t. közönség rendelkezésére ajánlják; egyszersmind tudatják, hogy Széchenin-utczán Szikszay József ur házánál több boglya fájuk eladó. Mikről értekezhetni piaczutczán 1661. sz. alatt

Bészler Gáborral.

458 1—

Érmelléki bor

1872-diki legjobb minőségü akó- és hordó számra, továbbá 1846-ki bakator és 1866-ki aszu bakator palaczkokban, ugyszinte tokaji aszu és szegszárdi veres borok jutányos áron kapható Posszert Jánosnál Debreczenben saját házánál Piaczutcza 1903. szám alatt.

406 5—6

Fogmütéti jelentés.

Van szerencsém értesiteni a nagyérdemü közönséget, hogy legközelebb Becsben időzésem alkalmával, a fogászat minden ágában beható tanulmányokat tettem, minélfogva ajánlom magamat minden fogmütét véghezvitelére, u. m. foghuzásra, betömésre, (plombe) a fogaknak borkőtől való tisztitására, az ideg eltompitására, valamint egyes, vagy egész sor mesterséges fog megrendelésére.

Lakásom Főpiacz, Erdélyi-féle ház.

Spitzer Károly,
orvostudor.

439 3—3

Jószág bérbeadás.

Kolozsmegye alsó kerületében fekvő **N.-Sármás** az 1874-dik év april hó 24-től kezdve hat, esetleg több évre haszonbérbe kiadó lévén, a vállalkozni kivánók értesittetnek, hogy Kolozsvárt lakó **orsz. ügyvéd Frits Albert** urnál a feltételeket megtudhatják. Áll ezen jószág **3840.** katasztrális vagy 1200 □ ölet egy holdra számitva 5043 hold

tagositott szántó, kaszáló s a legjobb marha-legelő földekből;

el van látva mindennemü lakó és gazdasági épületekkel, a Kolozsvárról SzászsoRénig vezető csinált ut mellett, s Kolozsvártól 5 óra távolságra fekszik, más birtokge a községben nincsen, **gabona termesztésre és marha tenyésztésre első jószág a Mezőségen.**

392 6—6

Debreczen, 1873. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.

1873. V. évfolya...

Hol is szenved az áll... érdeke?

TÁRCZA.